

## FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 4/2009 rd

### Regeringens proposition med förslag till lag om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregis- tercentralens certifikattjänster

#### INLEDNING

##### **Remiss**

Riksdagen remitterade den 16 juni 2009 en proposition med förslag till lag om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (RP 89/2008 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

##### **Utlåtande**

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet (GrUU 3/2009 rd). Utlåtandet återges efter betänkandet.

##### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Ilkka Turunen, finansministeriet
- överinspektör Tomi Voutilainen, Statens revisionsverk
- lagstiftningsråd Helena Hynynen, justitieministeriet
- konsultativ tjänsteman Kirsi Miettinen, kommunikationsministeriet
- överinspektör Heikki Huhtiniemi, Dataombudsmannens byrå
- överdirektör Hannu Luntiala, befolkningsregistercentralen
- dataanskaffningschef Eine Mäklin, Folkpensionsanstalten

- direktör Timo Tuhkanen och lantmäteriråd Arvo Kokkonen, Lantmäteriverket
- överinspektör Taito von Konow, Skattestyrelsen
- konkurrensråd Riitta Ryhänen, Konkurrensverket
- förvaltningschef Mikko Tähkänen, Kyrkostyrelsen
- kyrkostyrelsens sekreterare Harri Tajakka, Finlands ortodoxa kyrkostyrelse
- sakkunnig Pekka Kopra, Finlands Kommunförbund
- generalsekreterare Eine Kuismin och styrelseledamot Veikko Leskelä, Sukuseurojen Keskusliitto SSK ry
- expert Veijo Turunen, Finlands Näringsliv
- jurist Essi Ruokanen, Finansbranschens Centralförbund rf
- jurist Riikka Tella, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- jurist Jaakko Turunen, Centralhandelskammaren
- styrelsemedlem, magistratschef Hannu Mäkelä, Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry
- ombudsman Pasi Kuusiluoma och råd för internationella ärenden, medlem i juridiska kommittén Kari Salo, Genealogiska samfundet i Finland rf
- professor Olli Mäenpää
- professor Kaarlo Tuori.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- utrikesministeriet
- inrikesministeriet
- jord- och skogsbruksministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Migrationsverket

- Kommunikationsverket
- Löntagarorganisationen Pardia
- Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ASML ry
- Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry.

## PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en lag om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. Genom den föreslagna lagen upphävs befolkningsdatalagen från 1993.

Lagen syftar till att styra uppdateringen och nyttjandet av uppgifterna i befolkningsdatasystemet och uppgifterna och tjänsterna inom Befolkningsregistercentralens certifierade elektroniska kommunikation och utvecklingen av systemet och servicen. I lagförslaget tas det mera exakt hänsyn till medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter, som skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter, rättsäkerhet och god förvaltning. Målet är också att utöka och förbättra förutsättningarna för att använda befolkningsuppgifterna och tjänsterna inom certifierad elektronisk kommunikation i samband med verksamheten inom olika sektorer i samhället och att främja god informationshantering. Ett ytterligare mål är att skapa klarhet i arbetsfördelningen mellan registerförvaltningsmyndigheterna och möjliggöra smidiga behörighetsarrangemang mellan dem.

Uppdragen som befolkningsdatasystemets registeransvariga för de registerförvaltningsmyndigheter som ansvarar för befolkningsdatasystemet, dvs. Befolkningsregistercentralen och magistraterna, kvarstår i princip oförändrade. Befolkningsregistercentralens uppgifter och ansvar utökas dock i uppdateringen av uppgifterna. Under de förutsättningar som anges i lagen ska det genom förordning av inrikesministeriet kunna utfärdas närmare bestämmelser om överföring eller omorganisering av befogenheterna när det gäller registrering eller utlämnande av uppgifter.

Lagen föreslås få så detaljerade bestämmelser som möjligt om uppgifterna och grupperna av data i befolkningsdatasystemet. Befolkningsdatasystemet ska innehålla i lagen föreskrivna uppgifter om personer, fastigheter, byggnader och lägenheter och om administrativa och andra liknande områdesindelningar. Nya uppgifter som ska registeras är kontaktuppgifter för företrädare för dödsbon, uppgifter om utlännings uppehållsrätt och uppgifter om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet. Vidare föreslås det exakta bestämmelser om hur personbeteckningar och elektroniska kommunikationskoder ska tilldelas, rättas och ändras.

I lagen föreslås heltäckande bestämmelser om de registeransvarigas rättigheter att få uppgifter och anmälningsskyldigheterna i anslutning till dessa samt en bestämmelse om ansvaret för den som anmält uppgifterna. En ny anmälningsskyldighet som föreslås är att de som äger och innehar lokaler (affärs- och kontorslokaler) ska anmäla tillägg, ändringar och rättelser i uppgifterna om lokaler.

Bestämmelserna om utlämnande av uppgifter preciseras och lagen får bestämmelser om begränsningar i rätten att lämna ut känsliga uppgifter. Möjligheterna att lämna ut elektroniska kommunikationskoder utvidgas. Koderna ska kunna lämnas ut för att användas som identifieringsuppgift i sådana certifikat som avses i lagen om elektroniska signaturer.

Befolkningsregistercentralen ska ha rätt att få uppgifter och inspektionsrätt i fråga om dem som använder uppgifter som lämnats ut ur befolkningsdatasystemet och de myndigheter, företag och organisationer som tar emot ansökningar om medborgarcertifikat. I den föreslagna la-

gen finns särskilda bestämmelser om användar- och loggregister som ska föras för uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifterna i befolkningsdatasystemet och en händelsefil som Befolkningsregistercentralen ska ansvara för.

I lagen föreslås vidare bestämmelser om Befolkningsregistercentralens tjänster inom certifierad elektronisk kommunikation. Befolkningsregistercentralen föreslås ha som myndighetsuppgift att producera medborgarcertifikat och stödtjänster i anslutning till detta. Registreringen av medborgarcertifikat ska skötas i samarbete med polisen. Enligt förslaget kan centralen också producera andra tjänster inom certifierad elektronisk kommunikation. De föreslås dock vara prestationer som centralen producerar på

företagsekonomiska grunder. Enligt förslaget är bland annat certifierad tidsstämplingstjänst en ny form av service. En helhetsutredning om statens certifikatproduktion och organiseringen av denna görs före utgången av 2009. Avsikten är att de ändringar i lagstiftningen som utredningsarbetet ger upphov till ska genomföras genom en regeringsproposition till riksdagen senast 2010.

Det finns dessutom bestämmelser om skyldigheter i fråga om användbarheten och informationssäkerheten i befolkningsdatasystemet och datasystemen för den certifierade elektroniska kommunikation som Befolkningsregistercentralen ansvarar för.

Lagen avses träda i kraft ungefär ett halvt år efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

#### *Allmänt*

Befolkningsdatasystemet är en viktig databank för samhället och ett av landets viktigaste standardregister. Befolkningsdatalagen (507/1993) har funnits sedan 1993 och är en speciallag om databehandling i befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. Lagen har setts över flera gånger och har därför blivit svårtläst och svårtolkad beträffande både innehåll och uppbyggnad. Dessutom är de funktionella och tekniska kraven på dataskydd och informationssäkerhet i dag betydligt mer komplicerade och utvecklade. Följaktligen krävs det nu mer exakt lagstiftning än när den gällande lagen kom till.

Propositionen tar sikte på att helt och hållet se över speciallagstiftningen om uppgifterna i befolkningsdatasystemet, registreringen och användningen av uppgifterna och tjänsterna i den certifierade e-tjänsten och utvecklingen av systemen och tjänsterna.

Förslaget är tydligt både tekniskt och strukturellt sett. Det finns alltså korrekta bestämmelser i lag om uppgifter, uppgiftsslag och behandling

av personuppgifter. Vidare förtydligar propositionen arbetsfördelningen inom registerförvaltningen och har heltäckande bestämmelser om de registeransvarigas rätt att få information och om anknytande anmälningsskyldighet.

Den föreslagna lagen har mer exakta regler för vilka skyldigheter den registeransvariga och användarna har i uppföljningen och övervakningen av uppgifterna i befolkningsdatasystemet. För att skydda privatliv och personuppgifter är det nödvändigt att registrera händelserna i användar- och loggregistren som regeringen föreslår.

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen behövlig och relevant. Följaktligen tillstyrker utskottet lagförslaget, men med anmärkningarna och ändringsförslagen nedan.

#### *Principen om engångsregistrering*

Regeringen vill satsa på principen om engångsregistrering. Det betyder att uppgifter bara en gång registreras i det primära registret och att överlappande registrering i flera system bör undvikas. En del av de sakkunniga anser att det bästa sättet att få sammanhållna och tillförlitliga ägar- och åtkomstuppgifter om fastigheter är att

fastighetsinformation registreras i fastighetsregistret och att man slutar dubbelregistrera dem i befolkningsdatasystemet.

Enligt uppgifter till utskottet måste de viktigaste basfakta om fastigheter finnas i befolkningsdatasystemet för att man också framöver ska ha adekvata och tillförlitliga adressuppgifter om personer. Fortsatt registrering av fastighetsuppgifter spelar en betydande roll åtminstone för skatteförvaltningen som behöver befolkningsuppgifter.

På sikt kan man sluta föra in ägar- och åtkomstuppgifter om fastigheter i befolkningsdatasystemet, men det kräver att det finns permanenta byggnadsbeteckningar, att koordinatinformationen om byggnader förbättras och att insamlingen och registreringen av ägaruppgifter måste ses över. När projekten har kommit en bra bit på vägen, kan man sluta föra in fastighetsdata i befolkningsdatasystemet. Men fram till dess bör fastighetsuppgifterna ingå i befolkningsdatasystemet.

#### *Certifierade e-tjänster*

Enligt uppgifter till utskottet håller finansministeriet på att arbetar fram en differentiering av Befolkningsregistercentralens myndighetsupdrag och företagsekonomiska verksamheter och en rapport om organisationsförändringar som kan bli aktuella. Sannolikt börjar man verkställa resultaten under 2009.

Vidare tillsatte finansministeriet i fjol ett projekt för omorganisering av statens certifikatproduktion. Mandatet går ut i augusti i år. Den nya lagen om ses över om projektet utmynnar i att statens certifikatproduktion ska ordnas på något annat sätt än genom Befolkningsregistercentralen, påpekar utskottet.

#### *Detaljmotivering*

##### *2 kap. Befolkningsdatasystemets datainnehåll och uppdatering av uppgifterna*

9 §. *Förutsättningar för registrering av utländska medborgare.* Förvaltningsutskottet håller med grundlagsutskottet om att 9 § bör förtydligas. Det är oklart om 1 mom. 3 punkten avser att

andra utlänningar än de som är bosatta i Finland bara får registreras på deras eget initiativ eller också på myndigheternas initiativ. Utskottet menar att frågan är av den karaktären att det är självklart att uppgifter enligt 1 mom. 1 och 2 punkten kan registreras på initiativ av en myndighet. För fallen i 1 mom. 3 punkten föreslår utskottet att det föreskrivs i det nya 3 mom. att uppgifterna får registreras i befolkningsdatasystemet på myndigheternas initiativ. Samtidigt föreslår utskottet att "av andra särskilda och motiverade skäl" som kriterium i 3 punkten preciseras och ändras till att registreringen är nödvändig "för att fullfölja deras rättigheter eller skyldigheter eller av andra liknande särskilda och motiverade skäl".

21 §. *Allmän behörighet att uppdatera uppgifter.* Enligt 4 § 1 mom. bär magistraterna och Befolkningsregistercentralen det huvudsakliga ansvaret för befolkningsdatasystemet. På grundval av huvudregeln i 21 § 1 mom. är det magistraterna som bestämmer om enskilda registeranteckningar i befolkningsdatasystemet. Däremot är det Befolkningsregistercentralen som har rätt att föra in stora uppgiftsposter. I 21 § 2 mom. sägs det att finansministeriet efter att ha hört Befolkningsregistercentralen och de berörda magistraterna genom förordning kan utfärda närmare bestämmelser om överföring eller omorganisering av myndighetens behörighet.

Bestämmelsen i 2 mom. betyder att ministeriet får rätt att genom förordning avvika från behörighetsbestämmelserna i lagen. Överföringsrätten gäller visserligen interna överföringar inom myndighetsorganisationen i registerförvaltningen mellan myndigheter som genom lagen är behöriga. Trots detta är överföring av behörighet på de relativt breda grunderna i paragrafen inte bara en teknisk verkställighetsfråga. Därför föreslår utskottet att normgivningsbemyndigandet i 2 mom. ska gälla statsrådet i stället för finansministeriet.

22 §. *Övriga myndigheters behörighet.* Paragrafen anger vilka myndigheter utanför registerförvaltningen som kan ta emot en begäran från ut-

ländska medborgare om registrering av uppgifterna i 9 § 1 mom. 1—3 punkten. Utskottet menar att också Migrationsverket ska kunna ta emot begäranden. Migrationsverket får bättre möjligheter att kontrollera tillförlitligheten i de dokument som läggs fram som underlag för registrering av personuppgifter, när det elektroniska ärendehanteringssystemet för utlänningsfrågor utvecklas. Formuleringen i 1 mom. bör alltså ändras för att också Migrationsverket ska nämnas.

*3 kap. Den registeransvariges rätt att få uppgifter samt skyldigheter att anmäla uppgifter*

*23 §. Rätt att få uppgifter från myndigheter.* I 8 punkten talas det om skatteförvaltningsmyndigheterna. Den nya lagen om Skatteförvaltningen från 2008 känner inte till begreppet. Efter reformen finns det bara en myndighet, Skatteförvaltningen, som är uppdelad i flera enheter. "Skatteförvaltningsmyndigheterna" måste alltså ersättas med "Skatteförvaltningen" i 8 punkten.

*4 kap. Offentlighet för uppgifterna i befolkningsdatasystemet och utlämnande av uppgifter*

*32 §. Utlämnande av uppgifter för skötsel av kundrelationer och för marknadsföring.* På grundval av 2 mom. får bland annat namn- och kontaktuppgifter ges ut från befolkningsdatasystemet för direktmarknadsföring och opinionsundersökningar. Uppgifterna får då behandlas dels på grundval av personuppgifter som är begränsade på behörigt sätt, dels "en annan identifieringsuppgift för personen". Bestämmelsen förefaller att tillåta att även känsliga uppgifter och liknande information används som sampelkriterium för namn- och adressuppgifter för direktmarknadsföring. Förvaltningsutskottet håller med grundlagsutskottet om att inskränkningarna i rätten att ge ut uppgifter enligt 4 mom. också gäller utlämnande av uppgifter som ett sådant urval ger. Utskottet föreslår att 2 mom. får ett tillägg om detta.

*35 §. Allmän förbuds rätt.* På grundval av 1 mom. får man förbjuda att ens egna och vissa andras adressuppgifter och annan information

lämnas ut för de syften som anges i 32 § 1 mom. och 34 § 1 mom. I övrigt refererar 35 § till förbuds rätten i 30 § i personuppgiftslagen. Den täcker in merparten av situationerna i 32 § 2 mom. och 33 §, men med undantag för uttrycket "för annan med dessa jämförbar verksamhet". Förvaltningsutskottet håller med grundlagsutskottet om att 35 § bör utsträcka förbuds rätten till alla syften som anges i 32 §. Dessutom föreslår utskottet att ett skrivfel rättas 1 mom. Ändringen påverkar inte den svenska lagtexten.

*38 §. Begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter om adoptivförhållanden.* I 7 punkten används ordet "ovillkorligen". Det bör ersättas med "nödvändigt".

*40 §. Begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter om fastställande av konsttillhörighet.* I 2 punkten används ordet "ovillkorligen". Det bör ersättas med "nödvändigt".

*47 §. Myndigheter som beslutar om utlämnande av uppgifter.* Det är Befolkningsregistercentralen som beslutar om att lämna ut uppgifter ur befolkningsdatasystemet i de fall som 1 mom. avser. Magistraterna beslutar om att utfärda intyg, utdrag eller kopior som gäller uppgifter i befolkningsdatasystemet i de syften som avses i 2 mom.

I 3 mom. föreskrivs att finansministeriet efter att ha hört Befolkningsregistercentralen och magistraterna "genom förordning utfärda närmare bestämmelser" om överföring eller omorganisering av myndigheternas behörighet. Utskottet refererar till motiven till 21 § och föreslår att normgivningsbemyndigandet i 3 mom. ska gälla statsrådet i stället för finansministeriet.

*49 §. Annan behörighet att lämna uppgifter.* I 2 mom. ingår en bestämmelse om att tjänsteansvar tillämpas när uppgifter lämnas ut. Däremot sägs det ingenting om skyldigheten att följa allmänna lagar inom förvaltningen och det behövs egentligen inte längre på grund av 124 § i grundlagen.

Även om allmänna förvaltningslagar alltså inte längre behöver nämnas, vill utskottet understryka att förvaltningslagen (434/2003), språkla-

gen (423/2003), samisk språklag (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) måste följas när uppgifter lämnas ut.

*5 kap. Uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifter*

*52 §. Befolkningsregistercentralens rätt att få information och utföra inspektioner.* Enligt 1 mom. har Befolkningsregistercentralen rätt att få "uppgifter som behövs" för att följa och övervaka användningen och skyddet av uppgifterna "trots sekretessbestämmelserna". Nödvändighetskriteriet är relativt generöst formulerat eftersom övervakningen anges på ett mycket generellt plan. I vanliga fall krävs det att det är "behövligt" att få uppgifter för ett visst syfte för att sekretessbestämmelserna ska kunna negligeras. Uttrycket med behövs bör ersättas med "nödvändigt" i lagtexten.

En inspektör som förordnats av Befolkningsregistercentralen har enligt 2 mom. rätt att utföra inspektioner för att övervaka användningen och skyddet av uppgifterna i befolkningsdatasystemet. Enligt motiven ska också andra än de som arbetar under myndighetsansvar kunna väljas till inspektörer. Grundlagsutskottet har förutsett att paragrafen får bestämmelser om kompetens- eller behörighetskrav om det anses nödvändigt att tillåta utomstående inspektörer. Dessutom är det viktigt att se till att samma bestämmelser tillämpas på utomstående inspektörer som på inspektörer med myndighetsansvar.

Följaktligen föreslår förvaltningsutskottet att 2 mom. ändras till att bara tjänstemän som förordnas av Befolkningsregistercentralen får vara inspektörer.

*6 kap. Certifierad elektronisk kommunikation som Befolkningsregistercentralen ansvarar för*

*67 §. Ansökan om och utfärdande av andra certifikat.* Befolkningsregistercentralens certifikat för organisationer får inte beviljas personer som är anställda av en myndighet eller ett företag om de inte uppfyller kraven i 1 mom. Men företag, sammanslutningar och ämbetsverk har anställda

som inte är finska medborgare eller stadigvarande bosatta i Finland. Till exempel ambassaderna och representationerna inom utrikesministeriets förvaltningsområde har för närvarande cirka 3 000 anställda och 2 000 av dem har något annat medborgarskap än finskt och är inte bosatta i Finland.

Paragrafen ska föreskriva om villkoren för "andra certifikat". Därför bör den föreskriva att andra certifikat än medborgarcertifikat som Befolkningsregistercentralen producerar för andra än fysiska personer "av särskilda och motiverade skäl" också får produceras för fysiska personer som inte har finskt medborgarskap eller är stadigvarande bosatta i Finland. Samtidigt föreslår utskottet ett nytt 3 mom. om en procedur för att kontrollera identiteten på den som anholder om certifikat i och med att man inte har tillgång till identitetshandling utfärdade av polisen i Finland eller personuppgifter i befolkningsdatasystemet.

*69 §. Befolkningsregistercentralens rätt att få information och utöva tillsyn.* En inspektör som förordnats av Befolkningsregistercentralen har enligt 2 mom. rätt att kontrollera att proceduren för att bevilja certifikat är tillförlitlig. Enligt motiven får också andra än personer med myndighetsansvar väljas till inspektörer. Grundlagsutskottet har förutsett, precis som i 52 §, att paragrafen får bestämmelser om kompetens- eller behörighetskrav om det anses nödvändigt att tillåta utomstående inspektörer. Dessutom är det viktigt att se till att samma bestämmelser tillämpas på utomstående inspektörer som på inspektörer med myndighetsansvar.

Följaktligen föreslår förvaltningsutskottet att 2 mom. ändras till att bara tjänstemän som förordnas av Befolkningsregistercentralen får vara inspektörer.

*7 kap. Särskilda bestämmelser*

*78 §. Straffbestämmelser.* Paragrafen hänvisar till strafflagen och personuppgiftslagen. Det handlar alltså om hänvisningar, inte om regelrätta straffbestämmelser. Därför föreslår utskottet

att rubriken ändras till "Hänvisningar till straffbestämmelser".

*8 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser*

80 §. *Övergångsbestämmelser.* Enligt 2 punkten är övergångsperioden för permanent byggnadsbeteckning två år. Befolkningsregistercentralen har startat ett projekt för att införa en ny teknisk plattform för befolkningsdatasystemet. I överensstämmelse med den ursprungliga projektplanen hade det varit bra att införa permanenta byggnadsbeteckningar inom "två år" från ikraftträdandet. Den tekniska plattformen kommer att dra ut på tiden eftersom upphandlingsbeslutet har överklagats. I och med att det är lämpligast att permanenta bebygggnadsbeteckningar

införs först när befolkningsdatasystemet har förnyats föreslår utskottet att övergångstiden ska vara "fyra år".

**Lagstiftningsordning**

Förvaltningsutskottet har på behörigt sätt beaktat grundlagsutskottets konstitutionella anmärkningar till 52 § 2 mom. och 69 § 2 mom. Följaktligen kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

**Förslag till beslut**

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

*att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).*

**Utskottets ändringsförslag**

## Lag

### om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

**Allmänna bestämmelser**

1—6 §  
(Som i RP)

2 kap.

**Befolkningsdatasystemets datainnehåll och uppdatering av uppgifterna**

7 ja 8 §  
(Som i RP)

9 §

*Förutsättningar för registrering av utländska medborgare*

Uppgifter om utländska medborgare ska registreras i befolkningsdatasystemet, om de i Finland har hemkommun och bostad där enligt lagen om hemkommun (201/1994). Uppgifter om andra utlänningar kan registreras i befolkningsdatasystemet, om

(1 och 2 punkten som i RP)

3) registreringen är nödvändig för att de ska kunna göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter eller av andra motsvarande särskilda och motiverade skäl.

(2 mom. som i RP)

*Den registeransvarige ska i enlighet med 24 § i personuppgiftslagen upplysa den registrerade att personuppgifter har behandlats, om uppgifter om en utländsk medborgare registreras i befolkningsdatasystemet i de fall som avses i 1 mom. 3 punkten på initiativ av en myndighet och utan medverkan från personen själv. (Nytt 3 mom.)*

10—20 §  
(Som i RP)

21 §

*Allmän behörighet att uppdatera uppgifter*

(1 mom. som i RP)

*Med avvikelse från 1 mom. kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas om överföring eller annan omorganisering av behörigheten att registrera uppgifter mellan registerförvaltningsmyndigheterna, om åtgärden förbättrar tillgången till tjänster, kvaliteten på datainnehållet i systemet eller verksamhetens effektivitet eller åstadkommer en regionalt balanserad arbetsfördelning inom registerförvaltningen. Innan förordning utfärdas ska Befolkningsregistercentralen och de berörda magistraterna höras.*

22 §

*Övriga myndigheters behörighet*

Utländska medborgare som avses i 9 § 1 mom. 1—3 punkten kan framföra begäran om registrering av uppgifter förutom hos magistraten även hos en skattebyrå eller Migrationsverket. En begäran kan också framföras hos Folkpensionsanstaltens lokalbyrå, om Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen kommit överens om det (*utesl.*). Den som tar emot begäran ska försäkra sig om tillförlitligheten hos de handlingar som visas upp som grund för registreringen av personuppgifterna så som bestäms i denna lag. Mottagaren ska utan dröjsmål sända begäran och de personuppgifter och handlingar som lagts fram i samband med den till den magistrat inom vars ämbetsdistrikt den utländska

medborgaren uppger sig bo, så att uppgifterna kan registreras i befolkningsdatasystemet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som mottagaren ska fullgöra utfärdas genom förordning av statsrådet.

(2 mom. som i RP)

3 kap.

**Den registeransvariges rätt att få uppgifter samt skyldigheter att anmäla uppgifter**

23 §

*Rätt att få uppgifter från myndigheter*

Trots sekretessbestämmelserna har den registeransvarige rätt att för att uppdatera och i övrigt behandla uppgifterna i befolkningsdatasystemet få följande uppgifter:

(1—7 punkten som i RP)

8) av *Skatteförvaltningen* uppgifter om en persons hemkommun och bostad där eller tillfällig bostad och uppgifter om fastigheters, byggnaders eller lokalers ägare samt uppgifter om företrädare eller andra kontaktpersoner för dödsbon,

(9 och 10 punkten som i RP)

(2 och 3 mom. som i RP)

24—27 §  
(Som i RP)

4 kap.

**Offentlighet för uppgifterna i befolkningsdatasystemet och utlämnande av uppgifter**

28—31 §  
(Som i RP)

32 §

*Utlämnande av uppgifter för skötsel av kundrelationer och för marknadsföring*

(1 mom. som i RP)

Namnuppgifter samt adress- och andra kontaktuppgifter om personer får lämnas ut ur befolkningsdatasystemet för direktreklam och annan direktmarknadsföring, opinions- och marknadsundersökningar eller för annan med dessa jämförbar verksamhet. När uppgifter lämnas ut för dessa syften får som grund för behandlingen av uppgifterna användas personens namn, minst sex veckors ålder, kön, modersmål eller kontaktspråk, yrke eller uppgifter om yrkeskategori, adress- och andra kontaktuppgifter, en annan identifieringsuppgift för personen *än sådana som avses i 38—42 §* samt sådana uppgifter med anknytning till personen som anges närmare genom förordning av statsrådet och som gäller fastigheter, byggnader, lägenheter eller lokaler och områdesindelningar.

33 och 34 §  
(Som i RP)

35 §  
*Allmän förbuds rätt*

Utöver vad som bestäms i 30 § i personuppgiftslagen har en person rätt att förbjuda att adress- och andra kontaktuppgifter som gäller personen själv, dennes make eller maka som bor i samma hushåll och barn som personen i fråga har vårdnaden om lämnas ut för de syften som anges i 32 § och 34 § 1 mom. Förbudet gäller dock inte fall där uppgifterna med stöd av 32 § 1 mom. i denna lag lämnas ut för verksamhet där de används för att personen, företaget eller organisationen i fråga ska kunna göra sina rättigheter gällande eller fullgöra sina skyldigheter.

(2 mom. som i RP)

36 och 37 §  
(Som i RP)

38 §

*Begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter om adoptivförhållanden*

Uppgifter i befolkningsdatasystemet som gäller ett adoptivförhållande och vem som är ett adoptivbarns biologiska förälder får lämnas ut endast

(1—6 punkten som i RP)

7) till andra personer, företag eller organisationer som begär uppgifterna för ett specifikt syfte och som *nödvändigt* behöver uppgifterna för att identifiera adoptivbarnet eller för att klarlägga dess person- och familjerättsliga ställning eller handlingsbehörighet.

39 §  
(Som i RP)

40 §

*Begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter om fastställande av könstillhörighet*

Uppgifter i befolkningsdatasystemet som gäller fastställande av en transsexuell persons könstillhörighet och uppgifter om en tidigare personbeteckning och ett eventuellt tidigare förnamn som han eller hon hade omedelbart före fastställandet av könstillhörigheten får endast lämnas ut

(1 punkten som i RP)

2) till andra personer, företag eller organisationer som begär uppgifterna för ett specifikt syfte och som *nödvändigt* behöver uppgifterna för att identifiera personen i fråga eller för att klarlägga hans eller hennes person- och familjerättsliga ställning eller handlingsbehörighet.

41—46 §  
(Som i RP)

47 §

*Myndigheter som beslutar om utlämnande av uppgifter*

(1 och 2 mom. som i RP)

*Med avvikelse från 1 och 2 mom. kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas om överföring eller omorganisering av behörigheten enligt dem mellan registerförvaltningsmyndigheterna, om åtgärden kan bidra till att förbättra tillgången till tjänster och effektiviteten i verksamheten eller åstadkomma en regionalt balanserad arbetsfördelning inom registerförvaltningen. Innan förordningen utfärdas ska Befolkningsregistercentralen och de berörda magistraterna höras.*

48—50 §  
(Som i RP)

5 kap.

**Uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifter**

51 §  
(Som i RP)

52 §

*Befolkningsregistercentralens rätt att få information och utföra inspektioner*

Trots sekretessbestämmelserna har Befolkningsregistercentralen rätt att av den som använder uppgifter som lämnats ut ur befolkningsdatasystemet få sådana uppgifter som är nödvändiga för att följa och övervaka användningen och skyddet av uppgifterna.

En inspektör som förordnats av Befolkningsregistercentralen har dessutom rätt att utföra inspektioner för att övervaka användningen och skyddet av uppgifterna i befolkningsdatasystemet. Trots sekretessbestämmelserna har inspektören rätt att undersöka den maskinvara och programvara som använts vid behandlingen av de uppgifter som lämnats ut ur befolkningsdatasys-

temet och att i detta sammanhang få tillträde till andra lokaler som den som använder uppgifterna förfogar över än sådana som omfattas av hemfriden. Inspektionen ska utföras så att den inte medför onödiga olägenheter eller kostnader för den som inspekteras. *Bara tjänstemän kan vara inspektörer.*

(3 mom. som i RP)

53—60 §  
(Som i RP)

6 kap.

**Certifierad elektronisk kommunikation som Befolkningsregistercentralen ansvarar för**

61—66 §  
(Som i RP)

67 §

*Ansökan om och utfärdande av andra certifikat*

Andra certifikat för fysiska personer som Befolkningsregistercentralen producerar och som inte är medborgarcertifikat kan utfärdas endast för finska medborgare samt för utlänningar som enligt lagen om hemkommun är stadigvarande bosatta i Finland och vars uppgifter har registrerats i befolkningsdatasystemet och vars identitet har kunnat konstateras på ett tillförlitligt sätt. *Andra certifikat än medborgarcertifikat som Befolkningsregistercentralen producerar för fysiska personer kan av särskilda och motiverade skäl också beviljas personer vars identitet har kunnat kontrolleras tillförlitligt även om de inte uppfyller andra ovan nämnda villkor för att få certifikat.* Sådana certifikat kan på sökandens begäran ingå i handlingar, kort och tekniska underlag som används vid elektronisk kommunikation och som utfärdas av en myndighet, ett företag eller en organisation. Befolkningsregistercentralen kan komma överens med en myndighet, ett företag eller en organisation som utfärdar handlingar eller tekniska underlag om att ansökningar om certifikat personligen kan lämnas

in till myndigheten, företaget eller organisationen för vidarebefordran till Befolkningsregistercentralen. Befolkningsregistercentralen ska då se till att den som tar emot ansökan iakttar de krav i personuppgiftslagen som gäller behandlingen av personuppgifter och de krav i lagen om elektroniska signaturer som gäller utfärdande av certifikat.

(2 mom. som i RP)

*Identiteten hos en sökande som beviljas certifikat enligt 1 mom. av särskilda och motiverade skäl ska verifieras genom en giltig identitetshandling utfärdad av en behörig myndighet. Personen ska identifieras av en behörig myndighet, om han eller hon inte kan uppvisa en sådan av en behörig myndighet utfärdad giltig identitetshandling eller om det finns andra särskilda skäl till att identifiera personen. (Nytt 3 mom.)*

68 §  
(Som i RP)

69 §

*Befolkningsregistercentralens rätt att få information och utöva tillsyn*

(1 mom. som i RP)

En inspektör som förordnats av Befolkningsregistercentralen har dessutom rätt att utföra inspektioner i de fall som avses i 1 mom. Trots sekretessbestämmelserna har inspektören rätt att undersöka de handlingar och den maskinvara och programvara som använts vid utfärdandet av sådana certifikat som produceras av Befolkningsregistercentralen och som avses i denna lag och att i detta sammanhang få tillträde till andra lokaler som den inspekterade förfogar över än

sådana som omfattas av hemfriden. Inspektionen ska utföras så att den inte medför onödiga olägenheter eller kostnader för den som inspekteras. *Bara tjänstemän kan vara inspektörer.*

(3 mom. som i RP)

7 kap.

### **Särskilda bestämmelser**

70—77 §  
(Som i RP)

78 §

### ***Straffbestämmelser***

(1 och 2 mom. som i RP)

8 kap.

### **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

79 §  
(Som i RP)

80 §

### ***Övergångsbestämmelser***

(1 punkten som i RP)

2. Befolkningsregistercentralen ska tilldela de byggnader vars uppgifter är registrerade i befolkningsdatasystemet när denna lag träder i kraft en permanent byggnadsbeteckning inom *fyra* år från ikraftträdandet.

(3—9 punkten som i RP)

**FvUB 4/2009 rd — RP 89/2008 rd**

Helsingfors den 23 april 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent  
vordf. Tapani Mäkinen /saml  
medl. Thomas Blomqvist /sv  
Maarit Feldt-Ranta /sd  
Juha Hakola /saml  
Rakel Hiltunen /sd  
Heli Järvinen /gröna  
Anne Kalmari /cent

Oiva Kaltiokumpu /cent  
Ilkka Kantola /sd  
Valto Koski /sd  
Outi Mäkelä /saml  
Petri Pihlajaniemi /saml  
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf  
Lenita Toivakka /saml  
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.